



Tiskové prohlášení

Sdružení pěstitelů vánočních stromků 2020

Letošní sezónu prodeje vánočních stromků poznamenává strach z koronavirových opatření. České pěstitele, ale i prodejce, trápí velká nejistota, zda bude prodej vánočních stromků nějak omezen některým z vládních nařízení. Na plantážích pěstitelé pracují celý rok a v létě rozhodují o tom, které stromky v daném roce vytěží. Stromy vytěžené v listopadu se musí prodat v prosinci. Pokud se neprodají, musí se vyhodit a vznikají obrovské ztráty.

Řešením nemůže být stromky letos nevytěžit. Stromky jednou určené pro těžbu není ve většině případů možné na plantáži ponechat do příští sezóny. Pokud stromky dosáhnou určité velikosti a proběhne na nich finální úprava stříhem, musí se produkční plochy protěžit a uvolnit místo zbývajícím stromkům. Jinak dojde k znehodnocení celé plochy. Nemluvě o ekonomických dopadech na pěstitele, kteří mají výdaje po celý rok, ale příjem pouze jednou ročně z vánoční sezóny. Absence letošního prodeje vánočních stromků v normálním rozsahu by tak znamenala faktickou likvidaci celého tohoto oboru.

Pro prodej vánočních stromků není reálný ani prodej přes internet, který v současné době zachraňuje spoustu jiných oborů. Během jednoho měsíce není možné několika málo pěstiteli a prodejci pokrýt prostřednictvím internetového prodeje celorepublikovou poptávku po vánočních stromcích. Tento způsob prodeje je pouze okrajový a dá se přes něj prodat pouze naprosté minimum stromků. Narážíme také na problém neochoty přepravních společností vozit stromky náchylné na poškození, ale také neúměrné zvýšení jejich ceny o dopravní náklady.

Jsme přesvědčeni, že **venkovní prodej** vánočních stromků nepředstavuje **žádné epidemiologické riziko**. Prodej je totiž rozmělněn do velkého počtu malých prodejních míst, kde nedochází ke shlukování velkého množství lidí, není zde vůbec problém zajistit dostatečné rozestupy mezi zákazníky a dodržet všechna hygienická pravidla. V každém případě je riziko výrazně menší než návštěva uzavřených prostor supermarketu.

Nedostatek možností k nákupu vánočních stromků by také lidi donutil získat stromek jinou cestou, například krádeží v lese. Tento nešvar přitom v posledních letech v ČR téměř vymizel. V letošním náročném roce nebude chtít zůstat nikdo bez vánočního stromku.

V celém našem oboru proto vládne velká nervozita, jak bude probíhat vánoční prodej.

Kromě toho se stále potýkáme s nárůstem dovozu nadprodukce nepříliš kvalitních vánočních stromků z Polska a Dánska, které některé velké firmy používají jako marketingový tah pro přilákání zákazníků do svých prodejen. To vytváří velký tlak na naše pěstitele, přestože jsou schopni nabídnout mnohem kvalitnější stromky, je pro nás stále obtížnější těmto řetězcům cenově konkurovat.

I přesto bude v letošním roce na předvánočním trhu dostatečná nabídka kvalitních českých vánočních stromků všech druhů.

U standardní kvality v nejprodávanějších kategoriích 150 – 200 cm předpokládáme tyto ceny:

Jedle kavkazská	od 550 – 900 Kč
Smrk pichlavý (stříbrňák)	od 350 - 450 Kč
Smrk ztepilý	od 300 - 400 Kč
Borovice	od 400 - 500 Kč

Maloobchodní ceny vánočních stromků budou stejné, v některých případech i nižší než v minulém roce. Stejně jako v minulosti budou regionálně rozdílné.

Domácí produkce vánočních stromků pravidelně stoupá, což zajišťuje zákazníkům (spotřebitelům) významnou výhodu – čerstvě sklizené vánoční stromky.

Nejprodávanějšími druhy v Česku jsou jedle kavkazská (cca 75 %) a smrk pichlavý (cca 15 %). Podíl domácích druhů – smrku a borovice poklesl na cca 10%.

V České republice se stále setkáváme s názorem, že vánoční stromky nejsou ekologické, protože jsou řezány v lese, kde by mohly růst dále. Toto je zásadní omyl.

Lidé vyžadují stále vyšší kvalitu vánočních stromků, a proto v současné době všechny prodávané stromky pocházejí ze speciálních plantáží. Jejich kvalita neustále roste. Při sklizni vánočních stromků tedy nedochází k poškozování lesů. Vánoční stromek je obnovitelný přírodní zdroj, což se nedá říci o látkách, ze kterých je vyrobená jeho umělá atrapa!

Rostoucí zájem o kvalitu životního prostředí a skutečnost, že přírodní vánoční stromky zatěžují životní prostředí výrazně méně, než jejich umělé atrapy, má rovněž příznivý vliv na vyšší spotřebu přírodních vánočních stromků.

Celková průměrná roční spotřeba přírodních vánočních stromků v ČR se dlouhodobě odhaduje na cca 1,3 milion kusů.

Prodej stromků začne tradičně začátkem prosince.

Samostatnou kapitolou jsou vánoční stromky v kontejnerech. Mnoho lidí takové vánoční stromky nakupuje s myšlenkou, že si později tento stromek vysadí např. na zahradě. Udržet vánoční stromek v kontejneru do jara je ale velmi náročné a pouze malé procento takto vysazených stromků na jaře zakoření a ujmou se. Přezimování vánočního stromku v kontejneru je v běžných domácích podmínkách docela obtížné. Vánoční stromky se v kontejnerech prodávají zejména z toho důvodu, aby stromek vydržel dlouho v perfektním stavu a vypadal stále čerstvý. Stromku je však potřeba věnovat řádnou péči, minimálně dostatečnou zálivku.

Vše, co potřebujete vědět před nákupem vánočního stromku

Přírodní vánoční stromky na našem trhu jsou převážně vypěstovány za tímto účelem na speciálních plantážích.

Pokud si zakoupíte stromek od některého z našich členů, je zaručeno, že je vypěstován na plantáži v České republice. Podpoříte tím české pěstitele, chráníte životní prostředí i naše lesy a zvýšíte pravděpodobnost čerstvosti stromku. Nedoporučujeme Vám kupovat vánoční stromky před obchodními kolosy a hobbymarkety, které vám nabízejí pouze jeden druh opatřený etiketou zahraničních pěstitelů, často dovezené jako nadprodukce v kvalitě, ve které by se ve své domovině ani neprodala. Tyto stromky jsou často řezané už v říjnu.

Stromek přírodní nebo umělý? V České republice nebylo statisticky zjištěno, kolik lidí používá stromek přírodní a kolik umělý, ale v Německu má umělý stromek pořád méně lidí a brzy klesne na 5 %. Podle odborníků je to dáno jednak tradicí a také dobrou životní úrovní obyvatel.

Jak se chovat k živému vánočnímu stromku

Řezaný stromek:

V čase předvánočním je stromek třeba skladovat v chladném prostředí nejlépe postavený v nádobě s vodou, ale před tím je třeba odříznout malý špalíček na kmínku, zalepeného smolou, aby voda mohla ke stromku proniknout. Uvidíte, že stromek s čerstvě provedeným řezem přijme přibližně 5 litrů vody a tak zůstane déle svěží. Pokud máte na stromek stojan s vodou, musí kůra stromku dosahovat až do vody, tedy nesmí se ořezávat, stromek saje vodu pletivly pod kůrou. Po Vánocích stromek ostříháme a spálíme v kamnech, zkompostujeme nebo odneseme na sběrné místo.

Stromek v květináči:

Stromek přeneseme z venku do místa s vyšší teplotou 5 až 10 °C (sklep, garáž) a necháme ho tam několik dní, poté přeneseme na chodbu nebo do bytu do nevytápěné místnosti o teplotě 15 až 18 °C. Ve vytápěné místnosti v bytě je třeba stromek nechávat co nejkratší dobu a samozřejmě zalévat, ale pozor nepřelít. Po Vánocích stromek přenášíme v obráceném pořadí zpět a ponecháme až do jara v teplotě 1 až 5 °C. Ven stromek přemístíme až v období, kdy nehrozí pozdní mrazík. I přestože dodržujeme tento postup, někdy se stane, že stromek nepřežije, protože nezvládne rozdíl teplot.

Něco málo o pěstování vánočních stromků

Stromky se pěstují ze semene 2-4 roky ve školkách, potom se přesadí na plantáže, přičemž doba pěstování každého druhu je jiná, do výšky 180 cm naroste stromek ze semínka za:

jedle kavkazská	10-15 let,	smrk pichlavý	10-13 let
smrk ztepilý	9-10 let,	borovice černá	8 - 9 let

V průběhu pěstování se stromky každoročně hnojí, ošetřují proti plevelům a tvarují stříhem a vyvazováním. Po dobu pěstování na plantáži poskytují stromky úkryt drobnému ptactvu, broukům a jiným drobným živočichům, také produkují životadárný kyslík, který naše civilizace značně spotřebovává.

Např. podle testů vypracovaných na Vídeňské univerzitě bylo zjištěno, že k výrobě jednoho umělého stromku je spotřebováno tolik kyslíku, kolik vyprodukuje několik set živých vánočních stromků po celou dobu svého růstu. Argument některých lidí, že mají umělý stromek a tím chrání životní prostředí, je tedy zcela mylný.

Představenstvo SPVS
Dne 27.10.2020